

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 20 oktober 2021 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een OrCam® MyReader 2.0.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ook een kopie van het dossier gestuurd. Op 18 november 2021 heeft het Zorginstituut het voorlopig advies aan uw commissie verstuurd. Vervolgens heeft uw commissie op 20 december 2021 het hoorzittingsverslag d.d. 16 december 2021 en aanvullende informatie aan het Zorginstituut gestuurd met het verzoek om een definitief advies.

In artikel B.17 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelenzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Het voorlopig advies d.d.18 november 2021 wordt hieronder voor de volledigheid herhaald.

Voorlopig advies

Situatie van verzoeker

Verzoeker heeft de OrCam® MyReader 2.0 aangevraagd. De advocaat van verzoeker geeft aan dat het huidige hulpmiddel van verzoeker een Optelec Traveller HD beeldschermloep is.

Koninklijke Visio heeft een hulpmiddelenadvies gegeven. Hieruit blijkt dat bij verzoeker sprake is van maculopathie. De gezichtsscherpte OD is 1/300 en OS 0.05 (zoekend), de leesvisus < 0.02. Het huidige apparaat heeft geen functionele waarde meer en daarnaast wordt verzoeker sterkt beperkt in zijn mobiliteit. Verzoeker wil reizen met het openbaar vervoer, maar kan de borden en straatnaambordjes niet lezen. Geadviseerd is een OrCam® MyReader 2.0, waarbij de huidige beeldschermloep zou kunnen worden ingeleverd.

Verweerder wijst het verzoek af. Verweerder voert aan dat de OrCam® MyReader 2.0 in het kader van de gebruiksdoelstellingen niet doelmatig is en dat niet voldoende is onderbouwd waarom niet kan worden volstaan met een mobiele beeldschermloep, scan- en voorleesapparatuur/software of een (goedkopere) compact speech. De medisch adviseur van verweerder kwam tot deze conclusie omdat bij de aanvraag niet blijkt dat andere voorliggende voorzieningen zijn geprobeerd.

Daarbij blijkt volgens verweerder ook niet duidelijk hoe vaak sprake is van gebruik buitenshuis en hoe verzoeker daar met zijn huidige hulpmiddel in voorziet. Zonder concreet inzicht in de frequentie van het gebruik van het huidige hulpmiddel in relatie tot de functiegerichte gebruiksdoelen en zonder concreet inzicht in de daarbij ervaren beperkingen door verzoeker kan verweerder niet beoordelen in hoeverre de OrCam® MyReader 2.0, afgezet tegen goedkopere alternatieven, noodzakelijk en doelmatig is.

Juridisch kader

Aanspraak op voorleesapparatuur

Hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog vallen onder artikel 2.6 onderdeel f van de Regeling zorgverzekering (Rzv).

De aanspraak op een voorleesapparaat is nader uitgewerkt in artikel 2.13 lid 1, sub b, onder 1° van de Rzv: *hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen in het lezen, schrijven of gebruik van telecommunicatieapparatuur*.

Redelijkerwijs aangewezen op

Volgens artikel 2.1, derde lid, van het Besluit zorgverzekering (Bzv), heeft een verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Adequaat

Een verzekerde heeft ingevolge artikel 2.9, eerste lid, van het Bzv (te allen tijde) recht op een goed functionerend hulpmiddel, passend bij de beperking van de verzekerde (dus adequaat). Volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep¹ (CRvB) moet een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen / belemmeringen van de verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn.

Doelmatigheid

Vervolgens is het uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Verzoeker heeft maculopathie met een visus van het rechter oog van 1/300 en links 0,05 (zoekend), de leesvisus is minder dan 0,02. De indicatie voor een hulpmiddel ter compensatie van beperkingen in het lezen is dan ook niet in geschil.

---

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

Uit de informatie van Koninklijke Visio is op te maken dat verzoeker beschikt over een beeldschermloep, een Optelec Traveller HD.² De visus van verzoeker is echter dusdanig achteruit gegaan, dat lezen met een beeldschermloep in feite niet meer mogelijk is. Vanwege de minimale gezichtsscherpte van verzoeker kan hij praktisch niets meer lezen. Omdat verzoeker een heel hoge vergroting (van minimaal 20x) nodig heeft, vallen letters en delen van letters weg. Uit de informatie van Koninklijke Visio blijkt dan ook dat, gezien de huidige visus/leesvisus, het huidige hulpmiddel, de Traveller beeldschermloep, niet meer voldoet voor verzoeker en dat hij is aangewezen op een hulpmiddel dat gedrukte tekst omzet in spraak.

Uit de voorliggende informatie is niet op te maken dat verzoeker gebruik maakt/kan maken van een computer (met scanner en spraakuitvoer), waardoor er in principe een indicatie bestaat voor voorleesapparatuur.

Vanouds valt een conventioneel voorleesapparaat onder de basisverzekering. Deze bestaat uit een flatbed scanner en een eenvoudig te bedienen voorleessysteem, waarmee gedrukte informatie (kranten, brieven, boeken, gebruiksaanwijzingen etc) voorgelezen kunnen worden. Deze apparatuur is bedoeld voor verzekerden die teksten niet op een andere manier (zoals via een computer met scanner en spraaksoftware) tot zich kunnen nemen. Andere hulpmiddelen zijn bijvoorbeeld beeldschermloepen met spraakuitvoer, zoals de door de zorgverzekeraar genoemde Compact Speech.³ Evenals de Traveller HD is dit een hulpmiddel dat kan worden meegenomen om op locatie gebruikt te worden; de Compact Speech is daarbij voorzien van spraakuitvoer en, afhankelijk van de beeldschermgrootte, (veel) lichter en kleiner dan een Traveller.

Door Koninklijke Visio is een OrCam® MyReader 2.0 geadviseerd. De OrCam® MyReader 2.0 is een relatief nieuw hulpmiddel. Het bestaat uit een lichtgewicht camera met kleine speaker, die gemonteerd wordt op de bril (brillenpoot). Wanneer de gebruiker wijst naar een tekst kan OrCam® MyReader 2.0 deze vervolgens voorlezen. Volgens de Visueel Functieonderzoeker en ergotherapeut van Koninklijke Visio kan verzoeker met de OrCam® MyReader 2.0 korte en lange teksten (zoals een folder of brief) lezen. Buiten heeft hij diverse teksten op straatborden, kentekens, betaalautomaat en diverse voorwerpen met tekst herkend en benoemd. Volgens de Visueel Functieonderzoeker en ergotherapeut is de OrCam® MyReader 2.0 een passend antwoord op de hulpvraag van verzoeker en kan deze ervoor zorgen dat verzoeker langer zelfstandig thuis kan blijven wonen en ook langer zelfstandig naar buiten kan gaan en boodschappen doen zonder hulp van derden.

Verweerder wijst het gevraagde hulpmiddel af met als motivering dat de OrCam® MyReader 2.0 niet doelmatig is en dat niet voldoende onderbouwd is waarom niet kan worden volstaan met een mobiele beeldschermloep, scan- en voorleesapparatuur of een (goedkopere) compact speech. Volgens gemachtigde van verzoeker miskent verweerder de onderbouwing waarom het hulpmiddel wel noodzakelijk en doelmatig is en gaat verweerder voorbij aan het feit dat er geen

² Een Traveller HD is een meeneembare beeldschermloep waarmee teksten vergroot worden. Het mobiele zit in het feit dat de Traveller, in tegenstelling tot de conventionele (grotere, vaste) beeldschermloepen, meegenomen kan worden zodat de gebruiker op locatie (bij (vrijwilligers)werk, in trein, et cetera) kan lezen. De Traveller beschikt echter niet over spraakuitvoer (zie ook <https://nl.optelec.com/producten/traveller-hd.html>).

³ Zie bijvoorbeeld <https://nl.optelec.com/producten/comp-6-hd-wrld-compact-6-hd-speech.html> en <https://nl.optelec.com/producten/comp-10-hd-wrld-optelec-compact-10-hd-speech.html>.

ander mogelijk hulpmiddel beschikbaar is waarmee verzoeker zich buitenshuis kan verplaatsen. De Traveller HD beeldschermloep wordt wel 'mobiel' genoemd, maar het is een vrij grote laptop die buitenshuis niet functioneel is, men kan er niet mee bewegen, inzoomen duurt lang, het apparaat moet stabiel worden gehouden en is te groot. Met de OrCam® MyReader 2.0 kan verzoeker zich gemakkelijker buiten huis verplaatsen. Hij kan reisgegevens (bus, trein, straatborden), kentekens en teksten lezen, betalingen verrichten, zelf boodschappen doen.

Volgens gemachtigde wordt verzoeker zonder de OrCam® MyReader 2.0 in feite veroordeeld om thuis te blijven. Zijn zicht wordt steeds minder en buiten zijn er teveel obstakels die moeten worden overwonnen als het hulpmiddel ontbreekt.

De eerste vraag die beantwoord moet worden is of het huidige hulpmiddel van verzoeker nog adequaat is. Uit de informatie van Koninklijke Visio blijkt dat verzoeker door de huidige visus/leesvisus niet meer uitkomt met een hulpmiddel dat teksten vergroot (zoals het huidige hulpmiddel, de beeldschermloep Traveller). Hij is dan ook aangewezen op een hulpmiddel, voorzien van spraakuitvoer c.q. voorleesapparatuur.

Dan is het de vraag of verzoeker is aangewezen op een OrCam® MyReader 2.0 of dat er een doelmatiger oplossing is voor de beperkingen in het lezen van verzoeker. Verstrekking van een hulpmiddel kan ondoelmatig zijn als er (min of meer) vergelijkbare, goedkopere, adequate hulpmiddelen zijn voor het compenseren van de beperkingen van een verzekerde. Ook kan verstrekking van een hulpmiddel ondoelmatig zijn als de kosten van het hulpmiddel niet in verhouding staan tot de mate van gebruik (bijvoorbeeld wanneer een bepaalde functie van een hulpmiddel slechts sporadisch gebruikt wordt).

Het uitgangspunt is dat de 'doelmatigheid' aan de zorgverzekeraar is om te beoordelen. Het Zorginstituut beoordeelt alleen of de zorg in geschil tot het verzekerde pakket behoort en of een verzekerde een indicatie heeft op grond van de Zorgverzekeringswet.

Door verweerder wordt onder meer een 'compact speech' genoemd. Ook de Compact Speech heeft een voorleesfunctie en kan buitenshuis gebruikt worden. Door het maken van een 'snapshot' van de te lezen tekst hoeft de gebruiker het hulpmiddel niet lang te richten. In hoeverre de Compact Speech (of eventuele andere hulpmiddelen) voor verzoeker adequaat zou zijn, zou nader onderzocht moeten worden.

Daarnaast is blijkt niet duidelijk wat het beoogde gebruik is van de OrCam® MyReader 2.0. Volgens gemachtigde kan verzoeker zich met de OrCam® MyReader 2.0 gemakkelijker buitenshuis verplaatsen. Hij kan onder andere reisgegevens (bus, trein, straatborden), kentekens en teksten lezen, betalingen verrichten en zelf boodschappen doen.

Hoewel het van belang is dat verzoeker zich zo veel en lang mogelijk zelfstandig buitenshuis kan verplaatsen, kan verstrekking van een OrCam® MyReader 2.0 ondoelmatig zijn in geval dat deze weinig frequent gebruikt wordt, zeker indien er ook alternatieven zijn (andere hulpmiddelen). Uit de voorliggende informatie wordt niet duidelijk in hoeverre verzoeker aangewezen is op het gevraagde hulpmiddel (is er bijvoorbeeld sprake van regelmatig reizen van nieuwe/onbekende routes, komt het bij het boodschappen doen frequent voor dat teksten gelezen moeten worden en zijn hiervoor geen alternatieven, zoals

een Compact Speech of behulpzaam winkelpersoneel, et cetera). Ook dit zou nader onderzocht moeten worden door verweerder.

Conclusie

Uit de informatie beschikbare informatie in het dossier blijkt dat verzoeker door de huidige visus/leesvisus niet meer uitkomt met het huidige hulpmiddel dat teksten vergroot. In dat geval is hij aangewezen op een hulpmiddel, voorzien van spraakuitvoer c.q. voorleesapparatuur. Het uitgangspunt is dat het aan verweerder om te beoordelen in hoeverre er doelmatiger hulpmiddelen zijn dan de OrCam® MyReader 2.0.

Nader onderzoek:

Het Zorginstituut adviseert u om nader onderzoek te laten uitvoeren waarbij u rekening houdt met het bovenstaande.

Definitief advies

Aanvullende informatie

Het Zorginstituut heeft de aanvullende informatie ontvangen.

Beoordeling

Zoals in het voorlopig advies aangegeven blijkt uit de informatie van Koninklijke Visio dat verzoeker door de huidige visus/leesvisus niet meer uitkomt met een hulpmiddel dat teksten vergroot (zoals het huidige hulpmiddel, de beeldschermloop Traveller). Verzoeker is aangewezen op een hulpmiddel, voorzien van spraakuitvoer c.q. voorleesapparatuur.

Het is aan verweerder is om te beoordelen of het aangevraagde hulpmiddel, OrCam® MyReader 2.0., doelmatig is. Het Zorginstituut gaat niet over de beoordeling van doelmatigheid.

Conclusie

Uit de beschikbare informatie in het dossier blijkt dat verzoeker redelijkerwijs is aangewezen op een hulpmiddel, voorzien van spraakuitvoer c.q. voorleesapparatuur. Het uitgangspunt is dat het aan verweerder om te beoordelen in hoeverre er doelmatiger hulpmiddelen zijn dan de OrCam® MyReader 2.0.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoeker is redelijkerwijs aangewezen op een hulpmiddel, voorzien van spraakuitvoer c.q. voorleesapparatuur. Het is aan verweerder om de doelmatigheid van het aangevraagde hulpmiddel te beoordelen.

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 20 oktober 2021 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een OrCam® MyReader 2.0.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.17 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelenzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoeker op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoeker

Verzoeker heeft de OrCam® MyReader 2.0 aangevraagd. De advocaat van verzoeker geeft aan dat het huidige hulpmiddel van verzoeker een Optelec Traveller HD beeldschermloep is.

Koninklijke Visio heeft een hulpmiddelenadvies gegeven. Hieruit blijkt dat bij verzoeker sprake is van maculopathie. De gezichtsscherpte OD is 1/300 en OS 0.05 (zoekend), de leesvisus < 0.02. Het huidige apparaat heeft geen functionele waarde meer en daarnaast wordt verzoeker sterkt beperkt in zijn mobiliteit. Verzoeker wil reizen met het openbaar vervoer, maar kan de borden en straatnaambordjes niet lezen. Geadviseerd is een OrCam® MyReader 2.0, waarbij de huidige beeldschermloep zou kunnen worden ingeleverd.

Verweerder wijst het verzoek af. Verweerder voert aan dat de OrCam® MyReader 2.0 in het kader van de gebruiksdoelstellingen niet doelmatig is en dat niet voldoende is onderbouwd waarom niet kan worden volstaan met een mobiele beeldschermloep, scan- en voorleesapparatuur/software of een (goedkopere) compact speech. De medisch adviseur van verweerder kwam tot deze conclusie omdat bij de aanvraag niet blijkt dat andere voorliggende voorzieningen zijn geprobeerd.

Daarbij blijkt volgens verweerder ook niet duidelijk hoe vaak sprake is van gebruik buitenshuis en hoe verzoeker daar met zijn huidige hulpmiddel in voorziet. Zonder concreet inzicht in de frequentie van het gebruik van het huidige hulpmiddel in relatie tot de functiegerichte gebruiksdoelen en zonder concreet inzicht in de

daarbij ervaren beperkingen door verzoeker kan verweerder niet beoordelen in hoeverre de OrCam® MyReader 2.0, afgezet tegen goedkopere alternatieven, noodzakelijk en doelmatig is.

Juridisch kader

Aanspraak op voorleesapparatuur

Hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog vallen onder artikel 2.6 onderdeel f 2.13, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling zorgverzekering (Rzv).

De aanspraak op een voorleesapparaat is nader uitgewerkt in artikel 2.13 lid 1, sub b, onder 1° van de Rzv: *hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen in het lezen, schrijven of gebruik van telecommunicatieapparatuur*.

Redelijkerwijs aangewezen op

Volgens artikel 2.1, derde lid, van het Besluit zorgverzekering (Bzv), heeft een verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Adequaat

Een verzekerde heeft ingevolge artikel 2.9, eerste lid, van het Bzv (te allen tijde) recht op een goed functionerend hulpmiddel, passend bij de beperking van de verzekerde (dus adequaat). Volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep¹ (CRvB) moet een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen / belemmeringen van de verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn.

Doelmatigheid

Vervolgens is het uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Verzoeker heeft maculopathie met een visus van het rechter oog van 1/300 en links 0,05 (zoekend), de leesvisus is minder dan 0,02. De indicatie voor een hulpmiddel ter compensatie van beperkingen in het lezen is dan ook niet in geschil.

Uit de informatie van Koninklijke Visio is op te maken dat verzoeker beschikt over een beeldschermloep, een Optelec Traveller HD.² De visus van verzoeker is echter dusdanig achteruit gegaan, dat lezen met een beeldschermloep in feite niet meer mogelijk is. Vanwege de minimale gezichtsscherpte van verzoeker kan hij praktisch niets meer lezen. Omdat verzoeker een heel hoge vergroting (van

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

² Een Traveller HD is een meeneembare beeldschermloep waarmee teksten vergroot worden. Het mobiele zit in het feit dat de Traveller, in tegenstelling tot de conventionele (grotere, vaste) beeldschermloepen, meegenomen kan worden zodat de gebruiker op locatie (bij (vrijwilligers)werk, in trein, et cetera) kan lezen. De Traveller beschikt echter niet over spraakuitvoer (zie ook <https://nl.optelec.com/producten/traveller-hd.html>).

minimaal 20x) nodig heeft, vallen letters en delen van letters weg. Uit de informatie van Koninklijke Visio blijkt dan ook dat, gezien de huidige visus/leesvisus, het huidige hulpmiddel, de Traveller beeldschermloep, niet meer voldoet voor verzoeker en dat hij is aangewezen op een hulpmiddel dat gedrukte tekst omzet in spraak.

Uit de voorliggende informatie is niet op te maken dat verzoeker gebruik maakt/kan maken van een computer (met scanner en spraakuitvoer), waardoor er in principe een indicatie bestaat voor voorleesapparatuur.

Vanouds valt een conventioneel voorleesapparaat onder de basisverzekering. Deze bestaat uit een flatbed scanner en een eenvoudig te bedienen voorleessysteem, waarmee gedrukte informatie (kranten, brieven, boeken, gebruiksaanwijzingen etc) voorgelezen kunnen worden. Deze apparatuur is bedoeld voor verzekerden die teksten niet op een andere manier (zoals via een computer met scanner en spraaksoftware) tot zich kunnen nemen. Andere hulpmiddelen zijn bijvoorbeeld beeldschermloepen met spraakuitvoer, zoals de door de zorgverzekeraar genoemde Compact Speech.³ Evenals de Traveller HD is dit een hulpmiddel dat kan worden meegenomen om op locatie gebruikt te worden; de Compact Speech is daarbij voorzien van spraakuitvoer en, afhankelijk van de beeldschermgrootte, (veel) lichter en kleiner dan een Traveller.

Door Koninklijke Visio is een OrCam® MyReader 2.0 geadviseerd. De OrCam® MyReader 2.0 is een relatief nieuw hulpmiddel. Het bestaat uit een lichtgewicht camera met kleine speaker, die gemonteerd wordt op de bril (brillenpoot). Wanneer de gebruiker wijst naar een tekst kan OrCam® MyReader 2.0 deze vervolgens voorlezen. Volgens de Visueel Functieonderzoeker en ergotherapeut van Koninklijke Visio kan verzoeker met de OrCam® MyReader 2.0 korte en lange teksten (zoals een folder of brief) lezen. Buiten heeft hij diverse teksten op straatborden, kentekens, betaalautomaat en diverse voorwerpen met tekst herkend en benoemd. Volgens de Visueel Functieonderzoeker en ergotherapeut is de OrCam® MyReader 2.0 een passend antwoord op de hulpvraag van verzoeker en kan deze ervoor zorgen dat verzoeker langer zelfstandig thuis kan blijven wonen en ook langer zelfstandig naar buiten kan gaan en boodschappen doen zonder hulp van derden.

Verweerder wijst het gevraagde hulpmiddel af met als motivering dat de OrCam® MyReader 2.0 niet doelmatig is en dat niet voldoende onderbouwd is waarom niet kan worden volstaan met een mobiele beeldschermloep, scan- en voorleesapparatuur of een (goedkopere) compact speech. Volgens gemachtigde van verzoeker miskent verweerder de onderbouwing waarom het hulpmiddel wel noodzakelijk en doelmatig is en gaat verweerder voorbij aan het feit dat er geen ander mogelijk hulpmiddel beschikbaar is waarmee verzoeker zich buitenshuis kan verplaatsen. De Traveller HD beeldschermloep wordt wel 'mobiel' genoemd, maar het is een vrij grote laptop die buitenshuis niet functioneel is, men kan er niet mee bewegen, inzoomen duurt lang, het apparaat moet stabiel worden gehouden en is te groot. Met de OrCam® MyReader 2.0 kan verzoeker zich gemakkelijker buiten huis verplaatsen. Hij kan reisgegevens (bus, trein, straatborden), kentekens en teksten lezen, betalingen verrichten, zelf boodschappen doen.

---

³ Zie bijvoorbeeld <https://nl.optelec.com/producten/comp-6-hd-wrld-compact-6-hd-speech.html> en <https://nl.optelec.com/producten/comp-10-hd-wrld-optelec-compact-10-hd-speech.html>.

Volgens gemachtigde wordt verzoeker zonder de OrCam® MyReader 2.0 in feite veroordeeld om thuis te blijven. Zijn zicht wordt steeds minder en buiten zijn er teveel obstakels die moeten worden overwonnen als het hulpmiddel ontbreekt.

De eerste vraag die beantwoord moet worden is of het huidige hulpmiddel van verzoeker nog adequaat is. Uit de informatie van Koninklijke Visio blijkt dat verzoeker door de huidige visus/leesvisus niet meer uitkomt met een hulpmiddel dat teksten vergroot (zoals het huidige hulpmiddel, de beeldschermloep Traveller). Hij is dan ook aangewezen op een hulpmiddel, voorzien van spraakuitvoer c.q. voorleesapparatuur.

Dan is het de vraag of verzoeker is aangewezen op een OrCam® MyReader 2.0 of dat er een doelmatiger oplossing is voor de beperkingen in het lezen van verzoeker. Verstrekking van een hulpmiddel kan ondoelmatig zijn als er (min of meer) vergelijkbare, goedkopere, adequate hulpmiddelen zijn voor het compenseren van de beperkingen van een verzekerde. Ook kan verstrekking van een hulpmiddel ondoelmatig zijn als de kosten van het hulpmiddel niet in verhouding staan tot de mate van gebruik (bijvoorbeeld wanneer een bepaalde functie van een hulpmiddel slechts sporadisch gebruikt wordt).

Het uitgangspunt is dat de 'doelmatigheid' aan de zorgverzekeraar is om te beoordelen. Het Zorginstituut beoordeelt alleen of de zorg in geschil tot het verzekerde pakket behoort en of een verzekerde een indicatie heeft op grond van de Zorgverzekeringswet.

Door verweerder wordt onder meer een 'compact speech' genoemd. Ook de Compact Speech heeft een voorleesfunctie en kan buitenshuis gebruikt worden. Door het maken van een 'snapshot' van de te lezen tekst hoeft de gebruiker het hulpmiddel niet lang te richten. In hoeverre de Compact Speech (of eventuele andere hulpmiddelen) voor verzoeker adequaat zou zijn, zou nader onderzocht moeten worden.

Daarnaast is blijkt niet duidelijk wat het beoogde gebruik is van de OrCam® MyReader 2.0. Volgens gemachtigde kan verzoeker zich met de OrCam® MyReader 2.0 gemakkelijker buitenshuis verplaatsen. Hij kan onder andere reisgegevens (bus, trein, straatborden), kentekens en teksten lezen, betalingen verrichten en zelf boodschappen doen.

Hoewel het van belang is dat verzoeker zich zo veel en lang mogelijk zelfstandig buitenshuis kan verplaatsen, kan verstrekking van een OrCam® MyReader 2.0 ondoelmatig zijn in geval dat deze weinig frequent gebruikt wordt, zeker indien er ook alternatieven zijn (andere hulpmiddelen). Uit de voorliggende informatie wordt niet duidelijk in hoeverre verzoeker aangewezen is op het gevraagde hulpmiddel (is er bijvoorbeeld sprake van regelmatig reizen van nieuwe/onbekende routes, komt het bij het boodschappen doen frequent voor dat teksten gelezen moeten worden en zijn hiervoor geen alternatieven, zoals een Compact Speech of behulpzaam winkelpersoneel, et cetera). Ook dit zou nader onderzocht moeten worden door verweerder.

Conclusie

Uit de informatie beschikbare informatie in het dossier blijkt dat verzoeker door de huidige visus/leesvisus niet meer uitkomt met het huidige hulpmiddel dat teksten vergroot. In dat geval is hij aangewezen op een hulpmiddel, voorzien van spraakuitvoer c.q. voorleesapparatuur. Het uitgangspunt is dat het aan

Zorginstituut Nederland

verweerder om te beoordelen in hoeverre er doelmatiger hulpmiddelen zijn dan de OrCam® MyReader 2.0.

Nader onderzoek:

Het Zorginstituut adviseert u om nader onderzoek te laten uitvoeren waarbij u rekening houdt met het bovenstaande.